

Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у IV кварталі 2025 року – I кварталі 2026 року

15.10.2025 р.

м. Звенигородка

Нами, начальником відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Оленою, інженером – лісопатологом I категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» ВОВКОМ Володимиром, помічником начальника Звенигородського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ТЛУСТИМ Сергієм, провідним інженером охорони й захисту лісу філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» БІРЧЕНКОМ Володимиром, лісничим Катеринопільського лісництва САМОЙЛЕНКОМ Олександром, лісничим Потаського лісництва ЧЕКАЛЕНКОМ Віталієм, проведено 15 жовтня 2025 року лісопатологічне обстеження насаджень Звенигородського надлісництва, з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 31,4 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проекту організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) станом на 01.01.2014 року:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	
Катеринопільське	87	14	11,8		5,6	10СЗ	59	0.80	1А	24	28	415	3
Катеринопільське	87	14	11,8	1	6,2	10СЗ	59	0.80	1А	24	28	415	3
Разом по л-ву, га			23,6		11,8								
Потаське	45	2	3,3			5Я32ДЗ1ЛПД2ГЗ	95	0.80	1А	30	44	410	3
Потаське	47	2	7,0			5Я32ДЗ3ГЗ	80	0.70	1А	28	36	310	4
Потаське	62	6	5,5			3ДЗЗЯЗЗГЗ1ЛПД+ОС+ЧШ	85	0.70	1	27	32	320	4
Потаське	174	10	3,8			7ДЗЗГЗ	115	0.60	2	25	44	230	3
Разом по л-ву, га			19,6		0,0								
Всього по філії			43,2		11,8								
Всього вибіркового санітарних рубок на площі, га			31,4										

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було здійснено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев Катеринопільського та Потаського лісництв Звенигородського надлісництва, керуючись «Санітарними правилами в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

Обстеженням встановлено:

В оглянутому лісовому насадженні із головною породою сосна в Катеринопільському лісництві – квартал 87 виділах 14 та 14.1 відмічено зменшення стійкості насадження до шкідників і хвороб лісу в результаті глобальної зміни клімату, зокрема, потеплінням (засуха та відсутність опадів) та пошкодження давньою лісовою пожежею.

Обстежені насадження за санітарним станом характеризуються переважно деревами V-VI, рідше IV категорії санітарного стану: свіжий, старий сухостій та відмираючі, з рудою, відсутньою та жовто – зеленою хвоєю, поодинокі дерева із зламаними в комелі сухостійними стовбурами, з підірваною кореневою системою, із локально або повністю опалою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками, а саме верхівковим короїдом та великим і малим сосновими лубоїдами, вусачами: кореневим коротковусим, сірим довговусим, златками.

На всіх оглянутих соснових ділянках присутні поодинокі дерева з виразками раку – сірянки. На уражених деревах спостерігається суховершинність, хвоя жовто- зелена або руда, крони зріджені, відсутній приріст. В місцях розвитку виразки раку-сірянки кора відшаровується та оголюється деревина, на поверхні якої накопичується живиця із зруйнованих смоляних ходів.

У листяних насадженнях Потаського лісництва з головною породою ясен звичайний у кварталі 45 виділі 2, кварталі 47 виділі 2 та присутній ясен у складі – кварталу 62 виділ 6, будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева ясен IV - VI категорії санітарного стану (відмираючі, свіжий та старий сухостій), із всохлими кронами на 2/3 і більше, із відсутнім листям, частково відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками - великим та малим ясеневими лубоїдами, заболонниками. Також у вибірку санітарну рубку будуть відібрані дерева ясен, уражені бактеріальними раковими утвореннями та східчастим раком, де ранами охоплені понад 2/3 периметра стовбура в одному або кількох місцях. Відмічаємо враження дерев ясен окореновими гнилями, які характеризуються ранами із вигниванням в глибину стовбурів у комельній частині, які будуть відібрані в комплексі із враженням дерева східчастим та бактеріальним раком.

На ділянці, де головною породою виступає дуб, квартал 174 виділ 10 Потаського лісництва та, де він є присутній, у вибірку санітарну рубку відбиратимуться, переважно, дерева VI категорії санітарного стану (старий сухостій), із частково або повністю відшарованою корою, поодинокі дерева IV - V категорії із виходом плодових тіл дереворуйнівних грибів, які є збудниками стовбурових гнилей - трутовиком справжнім, що викликає білу мармурову ядро – заболонну стовбурову гниль та уражені поперечним раком, коли рана охоплює 100 відсотків периметра стовбура.

На обстежених листяних ділянках змішаного складу у вибірку санітарну рубку будуть відібрані, крім ясен та дуба, наявні в складі дерева породи граб, липа, осика, рідше черешня, сухостійні, суховершинні, із зламами більше 2/3 верхньої частини крони та стовбурів, дерева з підірваною кореневою системою, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, із пошкодженнями стовбуровими шкідниками (льотні отвори, личинкові ходи заболонників, вусачів), з локально та повністю відшарованою корою.

Таким чином, в обстеженому насадженні Надлісництва будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева, пошкоджені стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, а саме:

- дерева хвойних порід (сосна), пошкоджених стовбуровими шкідниками;
- дерева, вражені смоляним раком (раком – сірянкою);
- листяні породи (ясен, дуб, граб, липа, осика, черешня), вражені хворобами лісу та стовбуровими шкідниками.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп різкий та поступовий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибіркової санітарної рубки в насадженнях Надлісництва залишати дерева, які виконують важливі біоценологічні функції та зменшення повноти насаджень не повинно бути нижче встановленого показника повноти, згідно «Санітарних правил в лісах України».

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірку санітарну рубку проведено частково.

Висновок:

1. В насадженні, враженому хворобами та пошкодженому стовбуровими шкідниками лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, враховуючи стан насаджень, особливості розвитку шкідників.
2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежене насадження потребує проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 31,4 га.**
3. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555.

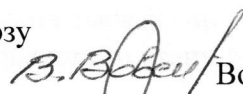
Акт складений у 3 примірниках.

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

Олена ДОМАНЧУК

Інженер – лісопатолог I категорії відділу нагляду та прогнозу
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Володимир БОБК

Помічник начальника Звенигородського надлісництва
філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

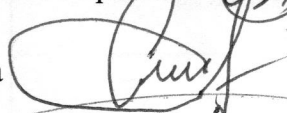
Сергій ТЛУСТИЙ

Провідний інженер охорони й захисту лісу
філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Володимир БІРЧЕНКО

Лісничий Катеринопільського лісництва

Олександр САМОЙЛЕНКО

Лісничий Потаського лісництва

Віталій ЧЕКАЛЕНКО